

51. MORAVSKÝ PODZIM

3. 10. 2021
9. 10. 2021
13. 10. 2021
16. 10. 2021

14.00
21.30
21.30
19.00

DIVADLO NA ORLÍ
MUSIC LAB
BLAHOŠLAVŮV DŮM
BESEDNÍ DŮM

Nový svět Moravského podzimu

Mezinárodní hudební festival Brno/Brno International Music Festival

51. MORAVSKÝ PODZIM / 51st MORAVIAN AUTUMN

1-17/10/2021

Nový svět Moravského podzimu

New World of Moravian Autumn

NE 3. 10. 2021 / Divadlo na Orlí / 14:00

SO 9. 10. 2021 / Music Lab / 21:30

ST 13. 10. 2021 / Blahoslavův dům / 21:30

SO 16. 10. 2021 / Besední dům / 19:00

projekt studentek Katedry hudební produkce JAMU
Kataríny Kandrikové, Elišky Kratěnové a Emy Tresové

project of students of the Department of Music Management of the Janáček Academy
of Music and Performing Arts Katarína Kandriková, Eliška Kratěnová and Ema Tresová

J A M U
J A M U
M U

Hudební fakulta

Nový svět Moravského podzimu

NE 3. 10. 2021, Divadlo na Orlí, 14:00

KOUTEK DIVOHLLEDNÉHO HUDEBNOTVORNA

P.S.: Děti, přiveďte i rodiče

PROKOFJEV Ošklivé káčátko op. 18
MUSORGSKIJ Obrázky z výstavy,
původní verze pro klavír

Jana Tajovská Krajčovičová režie

Barbora Jágrová světelný design

Helena Hozová soprán

Maroš Klátik klavír

Kateřina Prášková tanec

Petra Antlová, Soňa Chalányová,

Anna Stenzlová němé role

grafická úprava projekcí Julián Veverica

SO 9. 10. 2021, Music Lab, 21:30

NOVÁK²

světové premiéry nových děl na téma
skladby X Horatii carmina Jana Nováka,
na objednávku festivalu Nový svět
Moravského podzimu

ŠIMEK Walk in the Ruins

MARKO Steps

Mirror ensemble

kapela Tonyho Marka

ST 13. 10. 2021, Blahoslavův dům, 21:30

BRNĚNSKÁ ZRCADLA

EMMERT Smyčcový kvartet č. 5

KAPRÁLOVÁ/arr. NOTA Vteřiny op. 18

NOTA Ich bin die Zeit (Jsem Čas)

MARTINŮ Smyčcový kvartet č. 5 H 268

Zuzana Čurmová soprán

Michaela Bartošová viola

Jan Zlámal violoncello

Barbora Šubrová flétna

Johana K. Kratochvílová cimbál

Graffovo kvarteto

SO 16. 10. 2021, Besední dům, 19:00

Z NOVÉHO MĚSTA

BRAHMS Uherské tance č. 1 a 10

WEBER Koncert pro klarinet a orchestr
č. 1 f moll op. 73

BRAHMS Uherské tance č. 5 a 6

DVOŘÁK Česká suita D dur op. 39

Marek Paviček klarinet

Novoměstská filharmonie

šéfdirigent Jaroslav Rybáček

hostující dirigent Marek Klimeš

Slovo dramaturgyn

Jak asi vypadá běžný den dramaturga? A co všechno vlastně dramaturg dělá? Podle čeho se rozhoduje, co se bude hrát a koho nakonec posluchači na pódiu uvidí? Takové otázky jsme si kladly od nástupu do studia na Katedře hudební produkce Hudební fakulty JAMU. Náš svět se skládal především z tabulek, fermanů, tiskových zpráv, obecně řečeno ze všeho, co se odvíjí od jádra uměleckých výstupů – od dramaturgie. Ta pro nás ještě donedávna byla neobjeveným polem. Zapříčinila to naše od přírody zvědavá povaha, že jsme se rozhodly pátrat po odpovědích na výše zmíněné otázky. Objevily jsme Nový svět. Svět kreativní svobody a (ne)omezených možností, který nám právě teď na konci našich studií umožnil komplexně se zamyslet nad cestou, kterou jsme (nejen my) od nástupu na akademii ušly.

A jak vlastně Nový svět vznikal? Dveře do světa dramaturgie nám otevřel Vítězslav Mikeš, dramaturg Filharmonie Brno a Moravského podzimu. První setkání proběhlo v učebně na naší alma mater ještě v roce 2019. Horlivě, a přitom s ledovým klidem vyprávěl o tom, jak se staví sezóna orchestru, co všechno musí a chce udělat pro to, abychom pak s abonentkou my všichni mohli sedět v sále Besedního domu a náruživě poslouchat filharmoniky. Jeho vyprávění nás během 60 minut natolik zaujalo a pohltilo, že jsme po skončení výuky přišly s nápadem, zda by Filharmonie Brno nechtěla spolupracovat se třemi studentkami hudební produkce. Zkrátka, že bychom si tu dramaturgii taky rády vyzkoušely. Reakce byla příznivá. Následovalo několik dlouhých měsíců přemítání nad programem, účinkujícími, hodiny a hodiny naslechu nejrůznějších skladeb. Entuziasmus, který nám rodící se projekt vlil do žil, nemohl přebít ani jiný „nový svět“, který s sebou přinesla pandemie koronaviru.

Výsledný projekt reflektuje cestu mladého člověka. Ukazuje, jak nás jako děti ovlivnila hudba, jak jsme (někdy komplikovaně) dospívali k vlastním postojům, pravidlům, zároveň k tvůrčí svobodě, opakovaně stavěli a bořili romantické obrazy života a na konec zakotvili v přístavu nekonečného množství možností se zvláštním vnitřním klidem, připravující se na další životní etapu s myšlenkou na to, že čas, který nám byl svěřen, je třeba využít naplno.

Během příprav nás potkala řada okouzlujících setkání. Dočkaly jsme se hřejivého přijetí v domově pěvce Richarda Nováka, se kterým jsme debatovaly o tvorbě skladatele Jana Nováka, příznačně narozeného v Nové Říši a letos jubilujícího. Stému výročí narození Jana Nováka věnujeme večer, který v duchu jeho odkazu přinese novotiny skladatele Daniela Šimka a klaviristy Antona Marka.

Protože cítíme potřebu zdůraznit, jak velkou roli může hudba v životě člověka hrát, jeden z koncertů je věnován dětem. Divadlo na Orlí, které bude dějištěm tohoto koncertu, nám po

dobu studia bylo „pískovištěm“, kde jsme se pod důkladným vedením Zdeňky Vlachovské učily stavět hradby operních hradů. Zde jsme také poznaly první operní režisérky. Matkou koncertu, jenž má přiblížit klasickou hudbu dětskému posluchači, je jedna z nich – Jana Tajovská Krajčovičová. Otcovskou záštitu nad koncertem drží skladatel Sergej Prokofjev, z jehož tvorby zazní v podání sopranistky Heleny Hozové *Ošklivé káčátko*.

Silné postavení žen v počátcích všech našich životů a vysoká koncentrace žen na pozadí veškerých hudebních provozů nás posléze přivedla k úvahám nad postavením žen coby skladatelek. Navázaly jsme hlubší „přátelství“ s výjimečnou brněnskou rodačkou Vítězslavou Kaprálovou. Její písňový cyklus *Vteřiny* zazní v úpravě skladatelky Lenky Noty v podání sopranistky Zuzany Čurmové. Program komorního koncertu doplňují dva smyčcové kvartety: jeden z pera – před několika lety zesnulého – skladatele a pedagoga kompozice Hudební fakulty JAMU Františka Gregora Emmerta, jehož třídu navštěvovala i Lenka Nota; druhý kvartet pochází z odkazu Bohuslava Martinů a je věnován Vítězslavě Kaprálové.

Závěrečný koncert našeho *Nového světa* vyrostl do symfonických rozměrů. Nikoli z *Nového světa*, ale z *Nového Města* (nad Metují) přijede šedesáticenný, převážně studentský symfonický orchestr – Novoměstská filharmonie. Program připomíná 180. výročí narození Antonína Dvořáka. Původně měla zaznít jeho *Devátá symfonie*, ovšem pandemie ztížila život všem, i těm nejmladším muzikantům, a tak namísto *Novosvětské* dojde na Dvořákovu neméně půvabnou *Českou suitu*. Kromě ní zazní Weberův *Koncert pro klarinet a orchestr č. 1 f moll*, ve kterém se svého debutu s Novoměstskou filharmonií dočká student Hudební fakulty JAMU Marek Paviček. Orchester povedou šéfdirigent Jaroslav Rybáček a hostující dirigent Marek Klimeš.

Výše zmínění i mnozí další umělci nás provedou neopakovatelnou cestou *Novým světem*; cestou od těch nejmenších dětských krůčků přes romantické našlapování až po sebevědomý běh. Vykročte s námi.

Katarína Kandriková, Eliška Kratěnová a Ema Tresová

NE 3. 10. 2021, Divadlo na Orlí, 14:00

KOUTEK DIVOHLÉDNÉHO HUDEBNOTVORNA A CONCERT FOR CHILDREN AND PARENTS

SERGEJ PROKOFJEV

Ošklivé káčátko op. 18

The Ugly Duckling, Op. 18

MODEST MUSORGSKIJ

Obrázky z výstavy, původní verze pro klavír

Pictures at an Exhibition, original piano version

Promenáda (Promenade)

1. Skřet (The Gnome)

Promenáda

2. Starý hrad (The Old Castle)

Promenáda

3. Park v Tuileriích (Tuileries Garden)

4. Bydlo (Žebříňák / Cattle)

Promenáda

5. Tanec kuřátek ve skořápkách (Ballet of Unhatched Chicks)

6. Dva židé: bohatý a chudý (Two Jews: The Rich and the Poor)

Promenáda

7. Trh v Limoges (Limoges. The Market)

8. Katakomy (Catacombs)

9. S mrtvými řečí mrtvých (With the Dead in a Dead Language)

10. Chaloupka Baby Jagy na kuřích nožkách

(The Baba Yaga's Hut on Hen's Legs)

11. Velká brána kyjevská (The Bogatyr Gates)

Jana Tajovská Krajčovičová režie / stage direction

Barbora Jágrová světelný design / light design

Maroš Klátik klavír / piano

Helena Hozová soprán / soprano

Kateřina Prášková tanec / dance

Petra Antlová, Soňa Chalányová, Anna Stenzlová němé role / silent roles

grafická úprava projekcí / graphic design of projections **Julián Veverica**

Jako děti jsme zvědavě poznávali svět, objevovali jeho krásy a tajemství. V tomto věku jsme začínali snít o vlastní budoucnosti a začal se formovat náš charakter... Od začátku práce na dramaturgii Nového světa jsme byly přesvědčené, že koncert pro děti nesmí v našem programu chybět. Hudba v našich životech reprezentuje podstatný prvek budoucího vývoje. Vymyslet program, který by zaujal dětského posluchače a upoutal by jeho pozornost, byla výzva, k jejíž realizaci jsme k sobě přizvaly výjimečnou umělkyni, studentku operní režie na Hudební fakultě JAMU Janu Tajovskou Krajčovičovou. I díky tomu, že doma vychovává tři náročné posluchače, vnesla do projektu cenné pohledy a kreativní nápady.

Cílem koncertu je zapojit posluchače do děje, přiblížit se jim i skrze jiné než sluchové smysly. Koncert zahájí pohádkové **Ošklivé káčátko** ruského autora **Sergeje Sergejeviče Prokofjeva** (1891–1953). Příběh o zuboženém ošklivém káčátku, z něhož vyroste labuť, bude „vyprávět“ sopranistka Helena Hozová. Poté se přesuneme na výstavu nejruznějších výjevů ruského života a venkova. Divadelní sál Divadla na Orlí rozezvučí klavírista Maroš Klátik s dílem dalšího ruského skladatele **Modesta Petroviče Musorgského** (1839–1881). Jeho **Obrázky z výstavy** jsou dnes známy především v orchestrální úpravě francouzského tvůrce Maurice Ravela. Originální dílo je však určeno klavíru a bylo vytvořeno na počest blízkého přítele Musorgského, malíře Viktora Hartmanna. **Obrázky z výstavy** jsou tedy pojmenovány podle konkrétních výtvarných děl. Naše obrázky však projdou speciální úpravou režisérky Jany Tajovské Krajčovičové. Její divadelní koncepce vznikla s ambiciózním záměrem přiblížit dětem symboliku jednotlivých proměn a obrazů s pomocí dramatizace a světelného designu. **Obrázky z výstavy** vnímáme jako ideální dílo, skrze které lze dětem ukázat nejen krásu klasické

hudby, instrumentace a interpretace, ale i spoustu zdánlivě uzavřených krabiček, z nichž každá dětem chystá překvapení.

Volba místa konání Divadla na Orlí symbolizuje naše začátky na Hudební fakultě JAMU. „Orlí“ je pro nás „dětským pokojem“, kde jsme se poprvé setkaly se vznikem větší operní produkce. Věříme, že stejně jako nám díky „Orlí“ přirostla k srdci opera, bude i pro naše malé posluchače divadlo prostorem, kde objeví něco nového, krásného a fascinujícího. Něco, k čemu se budou chtít vracet i s přibývajícím věkem.

Slovy režisérky: *Milé děti, pojďme spolu s vašimi rodiči vstoupit do malých i velkých světů krásných příběhů a fantazií. Světů, které jsou podmanivé, tajemné, dobrodružné, kouzelné, roztodivné, radostné, rozdováděné i moudré. Tak vezměte své rodiče a přijďte. Ať se můžeme podělit a společně se nechat okouzlit. Těšíme se na vás!*

HELENA HOZOVÁ studovala zpěv na pardubické konzervatoři a na Hudební fakultě JAMU. Absolvovala stáž na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďanech v operní třídě Christiane Hossfeldové a interpretaci staré hudby pod vedením Ludgera

ra Rémyho. Účastnila se řady mistrovských kurzů osobností operního světa, jako jsou Antonio Carangelo nebo Josef Protschka. Jako sólistka se představila mimo jiné na festivalech Salzburger Festspiele, Chopin a jeho Evropa ve Varšavě či Smetanova Litomyšl. Společně s kytaristkou Irenou Sedláčkovou vystupuje v uskupení Duo Nana, které se zaměřuje na interpretaci skladeb současných českých autorů. V současné době spolupracuje především se souborem Collegium 1704.

MAROŠ KLÁTIK studoval hru na klavír na konzervatoři v Bratislavě a následně na Hudební fakultě JAMU pod vedením Aleny Vláškové a Jana Jiraského. Doktorandské studium absolvoval na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě. Během studií získal 1. místo a titul laureáta na The International Competition of Young Performers ve Vídni. Absolvoval mistrovské kurzy zaměřené na interpretaci německé a francouzské písně v Lübecku pod vedením Rudolfa Jansena a Christy Pfeilerové a také International Masterclasses v Míšni u Arkadiho Zenzipéra. Účinkoval na mnoha českých a slovenských festivalech, v rakouském Gamingu nebo li-

tevsém Kaunasu. Spolupracoval s filharmonii v České republice a na Slovensku. Jako sólista a komorní hráč koncertoval v Evropě, Asii a USA. V současné době působí na Akademii umění v Banské Bystrici jako pedagog hry na klavír.

JANA TAJOVSKÁ KRAJČOVIČOVÁ vystudovala operní zpěv na konzervatoři v Žilině a na Hudební fakultě JAMU ve třídě Marty Beňáčkové. Byla opakovaně stážistkou Schleswig-Holstein Musik Festival. Jako sólistka pravidelně spolupracovala s Národním divadlem Brno a Moravským divadlem Olomouc. Intenzivní byla také její koncertní činnost se zavedenými orchestry a soubory. Ve spolupráci s divadlem BuranTeatr realizovala premiéru původní inscenace *Dziady* polského spisovatele Adama Mickiewicze a skladatele Vojtěcha Dlaska. Věnovala se interpretaci hudby 20. století s akcentem na dílo Vítězslavy Kaprálové a Františka Gregora Emmerta. Roku 2016 byla nucena ze závažných zdravotních důvodů své pěvecké působení ukončit. Klasické hudbě zůstala věrná i nadále – od roku 2018 se věnuje operní režii, kterou studuje na Hudební fakultě JAMU ve třídě Aleny Vaňákové.

SO 9. 10. 2021, Music Lab, 21:30

NOVÁK²

světové premiéry nových děl na téma skladby *X Horatii carmina* Jana Nováka, na objednávku festivalu Nový svět Moravského podzimu

DANIEL ŠIMEK

Walk in the Ruins (Procházka po ruinách)

ANTON MARKO

Steps (Kroky)

Mirror ensemble:

Pavel Šabacký klarinet, saxofon / clarinet, saxophone **Michal Cálík** trubka / trumpet

Martin Švec xylosynth **Adéla Spurná** vibrafon / vibraphone

Radek Jablonovský, Daniel Šimek syntezátory / synthesizers

Alžběta Sikorová klavír / piano

kapela Tonyho Marka / Tony Marko's band:

Tony Marko klavír a syntezátor Moog / piano and Moog synthesizer

Adam Sikora bicí / drums **Vlado Micenko** kontrabas / double bass

Radek Zapadlo saxofon / saxophone **Šimon Pavlík** trombon / trombone

Koncert nazvaný NOVÁK² je počtou sklada-
teli Janu Novákovi, který by tento rok oslavil
sté narozeniny. Dramaturgie koncertu je vy-
stavěna mírně experimentálně. V konceptu
celého projektu Nový svět Moravského pod-
zimu tento koncert navazuje na dětství: re-
prezentuje mladost, dospívání, se kterým je
spojeno období vzdoru, touha stavět si vlast-
ní názory, zkoumat neprozkoumané a expe-
rimentovat.

V návaznosti na tyto úvahy koncert na-
bízí dvě světové premiéry vytvořené na mo-
tivy Novákovy tvorby. Student Katedry jaz-
zové interpretace Hudební fakulty JAMU
Anton Marko a absolvent Katedry kompozi-
ce, dirigování a operní režie Daniel Šimek od

nás dostali jako zadání jednu a tu samou
skladbu Jana Nováka – *X Horatii carmina*.
Každý z uvedených autorů se věnuje jinému
hudebnímu žánru. Oba si přitom zaslouží po-
zornost posluchačů. Na své si přijdou příz-
nivci jazzu, který reprezentuje kapela Anto-
na Marka, i soudobé hudby, jež je zastoupe-
na uskupením Daniela Šimka.

Myšlenka dospívání je podpořena také
výběrem místa konání. Tím je Music Lab,
který je laboratoří nejrozličnějších hudebních
projektů. Těžko bychom hledali vhodnější
prostor, jenž by doplnil atmosféru večera
a byl by zároveň součástí života nás všech,
kteří jsme na Hudební fakultě JAMU studo-
vali či studujeme.

Koncert je zároveň součástí novákovského
víkendového maratonu, který probíhá v rám-
ci Moravského podzimu.

*Nic si nepamatuje a bosý se prochází po
prašné pěšině mezi kameny a střípky skla.
Některé jsou malé jako zrnko písku, jiné
zase obrovské a těžké...*

Tato skladba je volnou obrazovou asoci-
ací, která vykresluje kratičkou část cesty,
během které se člověk snaží o opětovné vy-
budování vlastní vnitřní integrity. O znovu-
nalezení jistoty a aspoň nějakého porozu-
mění okolnímu světu.

Spojitost mé kompozice s hudbou Jana
Nováka jsem našel ve vzpomínkách z dět-
ství, kdy jsem jako žák základní umělecké
školy hrál jeho skladby pro klavír. Zpětně si
troufám tvrdit, že jeho hudba položila jeden
ze základů mého hudebního myšlení, jelikož
byla mým úplně prvním kontaktem s „mo-
derní“ hudbou. V návaznosti na základy mé
úvahy odvály k biblickému příběhu o baby-
lonské věži, kdy boží trest znemožní lidem
vzájemné porozumění, a nakonec i vzájem-
né soužití. Tento příběh je pro mne symbo-
lem rozkladu. Ovšem ne rozkladu definitiv-
ního, ale rozkladu, který nabízí nová výcho-
diska.

Při práci na této skladbě nebo chceme-li
na této části „hledání“ jsem se nezdálo
ztratil, ale po návratu k mým základům jsem
zase našel jinou cestu.

Daniel Šimek

Skladba **Steps** symbolizuje kroky. Dalo by sa
povedať, že je to úplne banálna a často po-
užívaná symbolika, najmä pri udávaní ná-
zvu skladieb. V tomto prípade tomu ale pri-
náleží hlbší význam.

Steps (Kroky) sú symbolom akéhosi vr-
cholu ľadovca, pod ktorým sa skrýva množ-
stvo informácií a množstvo prejdenných kilo-

metrov. Na mojej hudobnej ceste som sa
stretol s rôznymi zoskupeniami a so skutoč-
ne rôznorodými hudobnými štýlmi. Počas
tejto cesty som sa dostal k dielu Jána Nová-
ka ešte v priebehu minulého roku, ktorý bol
najmä pre kultúru veľmi náročný. Tento
vskutku netradičný rok nás donútil spoma-
liť. Kráčať pomalšie a tým nám dal mož-
nosť premyslieť si každý ďalší krok vpred.
Dal nám čas. Práve v týchto momentoch
som začal študovať Novákovu partitúru
a začal som skladať nápady. Vďaka priazni-
vým časovým možnostiam som sa zamýšľal
nad spojením klasickej hudby s jazzovým
ansámblom, v tomto prípade s jazzovým
quintetom. Podstatný bol pre mňa najmä
zvuk tejto hudby, ktorý sa po mojom autor-
skom prearanžovaní markantne zmenil a pri-
náša tak nový rozmer vnímania hudby Jána
Nováka.

Na svojej ceste som stretol množstvo ši-
kovných hudobníkov, s ktorými môžem hrať
v mojom ansámblu a ktorí prijali túto výzvu
pracovať na klasickej diele veľmi pozitívne
a s nadšením. Spoločne tak prinesieme na
pódium nový zvuk, množstvo improvizácie a spo-
ločnej hudobnej symbiózy. Budeme kráčať
partitúrou a vzájomne sa počúvať. Počúvať
kroky každého z nás. **Steps**.

Anton Marko

DANIEL ŠIMEK je absolventom brněnské
konzervatoře v oboru hra na klavír ve třídě
Renaty Bialasové. Navštěvoval také soukro-
mé hodiny kompozice u Pavla Zemka Nová-
ka. Během studia na konzervatoři získal
3. cenu na Mezinárodní smetanovské klaví-
ní soutěži v Plzni. Dále pokračoval ve studiu
kompozice na Hudební fakultě JAMU u Mar-
tina Smolky, později u Leoše Faltuse. Sou-
běžně s posledním ročníkem magisterského
studia kompozice nastoupil ke studiu dru-
hého oboru, a to dirigování orchestru ve tří-

dě Rostislava Hališky, u kterého absolvoval v roce 2021. Jeho skladby zazněly na koncertech a festivalech u nás i v zahraničí, například na festivalu Janáček Brno, Setkávání Nové Hudby Plus, International Symposium of New Music v Bukurešti nebo v dánském Aarhusu. Působí jako pedagog, vedoucí Mirror ensemble a jako hráč na klávesy a elektrickou kytaru v progressive-metalové skupině Universe B.

ANTON MARKO je slovenský klavírista a čerstvý absolvent Hudební fakulty JAMU v oboru jazzový klavír na Katedře jazzové in-

terpretace ve třídě Jiřího Levička. Před studiem na JAMU studoval na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě obor hudební věda a na Církevní konzervatoři v Bratislavě obor klasický klavír. Hudbě se věnuje od svých šesti let. Jako klavírista působil v různých televizních a divadelních projektech, jako jsou show *Milujem Slovensko*, *Heslo, 2 na 1* nebo v divadelní inscenaci *Broadway Babies* v brněnském Divadle na Orlí. Aktuálně působí jako klavírista v Městském divadle Brno, rozvíjí svůj autorský projekt *3YO!* a také autorský projekt *Neznámé filmové melodie*, na kterém pracuje se zpěvačkou Michaelou Hasalovou.

ST 13. 10. 2021, Blahoslavův dům, 21:30

BRNĚNSKÁ ZRCADLA

MIRRORS OF BRNO

FRANTIŠEK GREGOR EMMERT

Smyčcový kvartet č. 5

String Quartet No. 5

VÍTĚZSLAVA KAPRÁLOVÁ / arr. LENKA NOTA

Vteřiny op. 18

Seconds, Op. 18

1. Bílým šátkem mává, kdo se loučí (Waving farewell with a white kerchief)
2. Rodný kraj (Native region)
3. Píseň milostná (koleda milostná / Love song)
4. Velikonoce (Easter)
5. Posmrtná variace (Posthumous variation)
6. Léta mlčí, léta jdou (The years pass in silence)
7. Můj milý člověče (My dear one)
8. Novoroční (New Year's carol)

LENKA NOTA

Ich bin die Zeit (Jsem Čas)

na objednávku festivalu Nový svět Moravského podzimu

I am the Time, commissioned by the New World of Moravian Autumn

BOHUSLAV MARTINŮ

Smyčcový kvartet č. 5 H 268

String Quartet No. 5 H 268

1. Allegro ma non troppo
2. Adagio
3. Allegro vivo
4. Lento – Allegro

Zuzana Čurmová soprán / soprano

Barbora Šubrová flétna / flute

Jan Zlámal violoncello / cello

Johana K. Kratochvílová cimbál / cimbalom

Michaela Bartošová viola

Graffovo kvarteto:

Štěpán Graffe, Lukáš Bednařík housle / violin

Lukáš Cybulski viola

Michal Hřeňo violoncello / cello

Myšlenkou koncertu *Brněnská zrcadla* je reflexe vlivu školy a osobnosti učitele na budoucnost mladého člověka. Posluchač má možnost vyslechnout si smyčcový kvartet profesora kompozice Františka Gregora Emmerta a skladbu jeho studentky Lenky Noty a dále smyčcový kvartet Bohuslava Martinů a skladbu jeho studentky Vítězslavy Kaprálové. Zároveň se v případě tohoto koncertu jedná o nejkompaktnější koncepci v rámci Nového světa Moravského podzimu, do které jsme se snažili přetavit co nejvíce poznatků o hudební dramaturgii, které jsme získali při našem vlastním studiu.

Koncert zahájí **Smyčcový kvartet č. 5 Františka Gregora Emmerta** (1940–2015). Tvorba tohoto výjimečného skladatele byla ovlivněna jeho silnou vírou v Boha. Je nezávislá na politických či jiných autoritách a je skutečně osobitá. Kromě scénické tvorby, kterou Emmert komponoval například pro Divadlo Husa na provázku, se z jeho tvorby zachovala sbírka symfonických, koncertních a vokálních děl. Mnoho z těchto děl na svoji premiéru stále čeká. K nastudování kvartetu autora, jehož život je spjat s Brnem a hudebním vzděláním, jsme přizvaly Graffovo kvarteto, jež vzniklo na brněnské konzervatoři. První odraz *Brněnských zrcadel* doplní skladba, kterou speciálně pro festival připravila Emmertova žačka **Lenka Nota**.

Skladba *Ich bin die Zeit* vychází z poetické-ho díla německého žurnalisty a spisovatele Ericha Kästnera a reflektuje pominutelnost času. Zazní ve světové premiéře, a to v podání sopranistky Zuzany Čurmové, talentované studentky zpěvu na Hudební fakultě JAMU; na provedení se budou podílet hráčka na cimbál Johana K. Kratochvílová a violistka Michaela Bartošová, rovněž studentka Hudební fakulty JAMU.

Druhé pomyslné zrcadlo tvoří skladatelka Vítězslava Kaprálová a Bohuslav Martinů. Z tvorby **Vítězslavy Kaprálové** (1915 až 1940) jsme vybraly písňový cyklus *Vteřiny*, který se oproti skladbě Lenky Noty na pominutelnost času dívá z jiné perspektivy. Na festivalu zazní v netradiční instrumentaci: původní klavírní part nahradí cimbál, flétna a violoncello, sólového partu se znovu ujme sopranistka Zuzana Čurmová. Autorka úpravy Lenka Nota poznamenala: *Nově zinstrumentovat překrásný, intimní cyklus Vítězslavy Kaprálové Vteřiny pro mě byla výzva. Díla této předčasně zemřelé a nesmírně talentované skladatelky si velmi vážím. Byl to tedy pro mě zároveň velký závazek, na druhou stranu krásná práce dostat se skladatelce tzv. pod kůži. Doufám, že bude s výsledkem spokojena.*

Koncert uzavře opět smyčcový kvartet, též s pořadovým číslem 5, ovšem tentokrát z pera **Bohuslava Martinů** (1890–1959). Vítězslava Kaprálová byla v životě Martinů výraznou osobností a bezpochyby patřila mezi jeho žáky k těm nejtalentovanějším. O tom, že v ní skladatel spatřoval inspiraci, svědčí právě **Smyčcový kvartet č. 5**, který jí věnoval. Touto paralelou uzavíráme koncepci dvojic a odrazů – skladatelských, studentských, genderových, instrumentačních – a symboliku času. Nabízíme tento koncert s vědomím, že jde o program posluchačsky náročnější, věříme však, že publiku přinese o to silnější hudební zážitek.

ZUZANA ČURMOVÁ studovala operní zpěv na košické konzervatoři ve třídě Michaila Adamenka. Během studia spolupracovala jako sólistka s Operou Integra v Londýně, Operou Slovakia na koncertech *Přidte za operou* a se Státním divadlem v Košicích. Je držitelkou několika ocenění, např. titulu absolutního vítěze na Mezinárodní pěvecké soutěži Imricha Godina luventus Canti. Svůj interpretační profil si rozšiřovala i na hodinách u Sally Burgess na Royal Academy of Music v Londýně. Zúčastnila se pěveckých kurzů pod vedením Kateřiny Beranové či Markéty Cukrové. V současné době studuje

na Hudební fakultě JAMU ve třídě Zdeňka Plecha. S Komorní operou Hudební fakulty JAMU ztvárnila roli Fulvie (Fifi) v opeře Gioacchina Rossiniho *La pietra del paragone* (Zkouška lásky) a roli Popelky v opeře Bohuslava Martinů *Veselohra na mostě*.

GRAFFOVO KVARTETO, hrající ve složení Štěpán Graffe, Lukáš Bednařík (housle), Lukáš Cybulski (viola) a Michal Hřeňo (violoncello), patří mezi přední české soubory střední generace a navazuje na bohatou interpretační tradici české kvartetní školy. Soubor byl založen v roce 1997 a oceněn celou řadou laureátských titulů na mezinárodních soutěžích. Kvarteto získalo zvláštní cenu francouzské asociace Forum Voix Etouffées a prestižní cenu Českého spolku pro komorní hudbu při České filharmonii – zařadilo se tak po bok držitelů této ceny, nejvýznamnějších českých komorních souborů. Graffovo kvarteto vystoupilo na stovkách koncertních pódii tří světadílů a na mnoha významných hudebních festivalech, v posledních letech například na Pražském jaru, ve Varně či v Bratislavě. Soubor premiéroval celou řadu děl významných domácích a zahraničních skladatelů (Bohuslav Martinů, André Previn, Werner Schulze, Jiří Pavlica, Milan Slimáček, Miloš Štědroň a další).

LENKA NOTA
Ich bin die Zeit

autor textu:
Erich Kästner

Ich bin die Zeit

Mein Reich ist klein
und unabschreitbar weit.
Ich bin die Zeit.
Ich bin die Zeit, die schleicht und eilt,
die Wunden schlägt und Wunden heilt.
Hab weder Herz noch Augenlicht.
Ich kenn die Gut' und Bösen nicht.
Ich trenn die Gut' und Bösen nicht.
Ich hasse keinen, keiner tut mir leid.
Ich bin die Zeit.

Da ist nur eins, – das sei euch anvertraut:
Ihr seid zu laut!
Ich höre die Sekunden nicht,
Ich hör' den Schritt der Stunden nicht.
Ich hör' euch beten, fluchen schrei'n,
Ich höre Schüsse zwischendrein;
Ich hör' nur Euch, nur Euch allein...
Gebt acht, ihr Menschen,
was ich sagen will:
Seid endlich still!

Ihr seid ein Stäubchen
am Gewand der Zeit, –
Lasst euren Streit!
Klein wie ein Punkt ist der Planet,
Der sich samt euch im Weltall dreht.
Mikroben pflegen nicht zu schrei'n.
Und wollt ihr schon nicht weise sein,
Könnt ihr zumindest leise sein.
Schweigt vor dem Ticken der Unendlichkeit!
Hört auf die Zeit!

z německého originálu přeložil:
Zbyněk Fišer

Jsem Čas

Mám malou říš,
již kroky nezměříš.
Jsem čas, jak víš.
Jsem čas, já ploužím se i kvačím,
udílím rány – rány léčím.
Já nemám srdce – zrak nemám.
Já dobré od zlých nepoznám.
Já zlé s dobrými nesrovnám.
Nenávist neznám, nejsem slitovný.
Jsem čas, jak víš.

To však jen jedno je – pravím vám z duše:
Vy nejste tiše!
Vteřiny neslyším,
krok hodin neslyším,
slyším vás modlit se, křičet, klít,
do toho střelbu slyším znít;
slyším jen vás, jen vás, nic víc...
Kéž mne teď poslechně
veškerý lid:
Ať už je klid!

Jste pouhé smítko
na rouchu času, –
Zanechte sváru!
Malinký bod je planeta,
jež s vámi vesmír prolétá.
Mikroby nemají ve zvyku rvát.
Nechcete-li se moudrým stát,
můžete aspoň na mne dát.
Zmlkňte v tikání nekonečna!
Vyslyšte Čas!

SO 16. 10. 2021, Besední dům, 19:00

Z NOVÉHO MĚSTA
FROM NEW TOWN

JOHANNES BRAHMS

Uherský tanec č. 1

Hungarian Dance No. 1

Uherský tanec č. 10

Hungarian Dance No. 10

CARL MARIA von WEBER

Koncert pro klarinet a orchestr č. 1 f moll op. 73

Clarinet Concerto No. 1 in F minor, Op. 73

1. Allegro
2. Adagio ma non troppo
3. Rondo. Allegretto

JOHANNES BRAHMS

Uherský tanec č. 5

Hungarian Dance No. 5

Uherský tanec č. 6

Hungarian Dance No. 6

ANTONÍN DVOŘÁK

Česká suita D dur op. 39

Czech Suite in D major, Op. 39

1. Preludium (Pastorale). Allegro moderato
2. Polka. Allegretto grazioso. Trio. Poco piu mosso
3. Sousedská (Minuetto). Allegro giusto
4. Romance. Andante con moto
5. Finále (Furiant). Presto

Marek Pavíček klarinet / clarinet

Novoměstská filharmonie

šéfdirigent / chief conductor **Jaroslav Rybáček**

hostující dirigent / guest conductor **Marek Klimeš**

Závěrečný koncert festivalu Nový svět nese název *Z Nového Města*, a to především díky účinkujícím. Novoměstská filharmonie pochází z východočeského Nového Města nad Metují, kterému se přezdívá český Betlém. V minulém školním roce oslavila 60 let od svého založení; jedná se tak o jeden z nejstarších mládežnických orchestrů v republice.

Mladí filharmonikové spolu s šéfdirigentem Jaroslavem Rybáčkem uvedou *Českou suitu Antonína Dvořáka* (1841 až 1904). Skladba, která se výrazně dotýká českých lidových tanců, měla premiéru 16. května 1879. „Šestnáctka“ v datu bude významná i tentokrát: 16. října 2021 proběhne v rámci tohoto koncertu několik dalších premiér: Novoměstská filharmonie bude poprvé hrát v Brně, tím pádem i poprvé v Besedním domě, poprvé také nastuduje *Českou suitu*.

Naším původním záměrem bylo uvedení Dvořákovy *Novosvětské symfonie*, která svým způsobem reflektuje vstoupení do nového světa a hektičnost tehdejšího západního světa, ukazuje ale také Dvořákovu lásku k rodné zemi. Oproti dílu, které je značně inspirováno Dvořákovým pobytem v USA, jsme po hlubších úvahách došli k tomu, že i naše česká země je neustále se měnící nový svět, který v nás, stejně jako vše, s čím jsme se do tohoto momentu setkaly, vyvolává různé pocity: od pozitivních i negativních přes melancholické až konečně po ty, na které každý mladý člověk čeká – romantické. Zmítání mezi rychlejším, veselejším a naopak pomalejším, pochmurnějším rytmem života nás nakonec přivedlo k *České suítě*.

Svou premiéru s orchestrem zažije také klarinetista Marek Paviček, student Hudební fakulty JAMU. To však již v jiném díle a pod taktovkou hostujícího dirigenta a absolventa Hudební fakulty JAMU Marka Klimeše. Duo Marků společně uvede *Koncert pro klarinet a orchestr č. 1 f moll*

německého raně romantického skladatele **Carla Marii von Webera** (1786–1826). Toto dílo, jež osciluje na pomezí klasicistní a romantické epochy, v našich očích reprezentuje otevřené brány světa a nezměrné množství možností, kterým směrem se vydat, což je myšleno nejen interpretačně. Obě výše zmíněná díla doplní výběr z *Uherských tanců Johannaese Brahmsa* (1833–1897), které patří mezi tradiční, vděčný a technicky adekvátní repertoár mládežnických orchestrů.

MAREK PAVÍČEK vystudoval konzervatoř v Pardubicích u Zdeňka Seidla. V současné době je studentem 3. ročníku v oboru hra na klarinet na Hudební fakultě JAMU ve třídě Milana Poláka a Víta Spilky. Během konzervatorních studií získal ocenění na soutěžích Mládí a Bohuslav Martinů 2016 (zlaté pásmo a cena za interpretaci skladby B. Martinů), Pardubické dechy 2017 (3. cena), Pro Bohemia Ostrava 2017 (3. cena) a Pardubické dechy 2019 (1. cena). Od roku 2017 spolupracuje s Filharmonii Hradec Králové, kde vypomáhá v klarinetové skupině. Jako sólista vystoupil s Komorní filharmonii Pardubice či Filharmonii Hradec

Králové. Věnuje se také pedagogické činnosti, a to na ZUŠ v Holicích, kde vyučuje hru na klarinet a saxofon.

NOVOMĚSTSKÁ FILHARMONIE je převážně studentský, neprofesionální symfonický orchestr z východních Čech, kde se mu domovem stalo Nové Město nad Metují. Již dvacet let hraje pod vedením dirigenta Jaroslava Rybáčka. Za dobu své existence natočil dvě CD, nahrál hudbu k filmu o siru Nicholasi Wintonovi *Nickyho rodina* a vyprodal stovky koncertů v tuzemsku i v zahraničí. Spolupracuje s významnými českými sólisty, jako jsou klavírista Lukáš Vondráček, koncertní mistr Symfonického orchestru Českého rozhlasu Petr Zdvihal a další. Orchester, ve kterém působí 65 talentovaných, nadšených a pro hudbu zapálených hudebníků, z nichž nejmladším je pouhých 13 let, se hrdě hlásí k hudebním odkazům skladatelů klasické hudby. S chutí se vydává na soutěžní přehlídky a festivaly v Česku i v zahraničí, odkud si přivezl řadu prvních cen včetně titulů absolutních laureátů (Europees Muziekfestival voor de Jeugd Neerpelt v Belgii, Youth & Music ve Vídni, Mezinárodní mládežnický hudební festival v Bratislavě, Musica Festa Florence v Itálii a další).

Těleso svými aktivitami navazuje na šedesátiletou tradici komorního orchestru, který v roce 1960 při ZUŠ Bedřicha Smetany v Novém Městě nad Metují založil dirigent a pedagog Dušan Vrchoslav. Za podpory současného zřizovatele Městského klubu a města Nové Město nad Metují orchestr nabízí víc než pouhou volnočasovou aktivitu. Dovoluje hráčům růst pod rukama zkušených vedoucích a vychovává další generace nadějných umělců především k zodpovědnosti a lásce k hudbě.

JAROSLAV RYBÁČEK je absolventem Hudební fakulty JAMU v oboru hra na violon-

cello ve třídě Bedřicha Havlíka. Byl stážistou na německé Hochschule für Musik FRANZ LISZT Marie-Luise Ewaldové a dříve působil jako profesionální violoncellista. Po absolutoriu se z rodného Heřmanova Městce přestěhoval do náchodského regionu, kde se mu jeho elánem podařilo zrealizovat či podpořit ne jeden hudební projekt. Dlouhá léta byl sbormistrem smíšeného pěveckého sboru Kácov, se kterým absolvoval mnoho koncertů a sklízel úspěchy na českých i zahraničních sborových festivalech, soutěžích a přehlídkách. V současné době působí jako pedagog hry na violoncello na ZUŠ Bedřicha Smetany v Novém Městě nad Metují. Je dirigentem místního smyčcového orchestru Archi con Brio a šéfdirigentem Novoměstské filharmonie.

MAREK KLIMEŠ je absolventem Hudební fakulty JAMU v oboru dirigování orchestru ve třídě Rostislava Hališky. Vystudoval také sbormistrovství na Univerzitě Palackého v Olomouci. Svou dirigentskou dráhu započal s odděleními pěveckého sboru Campanella Olomouc, se kterými absolvoval desítky koncertů v České republice a zahraničí. Jako sbormistr získal řadu ocenění (napří-

klad Europees Muziekfestival voor de Jeugd Neerpelt v Belgii nebo Musica Religiosa Olomouc). Bohatých zkušeností s orchestrálním dirigováním nabyl už během studia na JAMU v Brně. Vystoupil s mnoha orchestrálními projekty, spolupracoval s Moravskou filharmonií Olomouc, Filharmonií Bohuslava Martinů, Plzeňskou filharmonií, Janáčkovým akademickým orchestrem a dalšími. V oblasti operního repertoáru získal zkušenosti při řadě produkcí Komorní opery Hudební fakulty JAMU v brněnském Divadle na Orlí, spolupracoval se Slezským divadlem v Opavě nebo operou Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Dva roky byl uměleckým vedoucím a dirigentem smyčcového orchestru studentů JAMU Chordata Brno. Během studií absolvoval řadu dirigentských kurzů a intenzivně se věnoval pedagogické činnosti.

Novoměstská filharmonie © Michal Fanta

What does a programmer's working day look like? And what are the things they do? How do they decide what artists the audience will see on stage and what they will play? These were some of the questions we asked ourselves when we started studying at the Department of Music Management, the Janáček Academy of Music and Performing Arts. Then, as students, our world became one of tables, schedules, press releases, generally speaking all the details at the core of artistic performances – the programming. On our music management courses, we discovered a *New World*, a world of creative freedom and (un)limited possibilities. It was as exciting as the journey of a young person setting out to discover the future.

Because we felt the need to emphasise how large a role music may play in people's lives, one of our concerts is dedicated to children. The mother of the concert, whose aim is to make classical music accessible to kids, is the opera director Jana Tajovská Krajčovičová. Its father is Sergei Prokofiev, whose *Ugly Duckling* will be sung by the soprano, Helena Hozová.

The strong role women play in our early lives and their predominance in all aspects of the music business led us to consider the profile of women as composers. We established an enduring respect for one exceptional Brno native, Vítězslava Kaprálová. Her song cycle *Seconds* will be heard in an arrangement by the composer Lenka Nota and sung by the soprano Zuzana Čurmová. The chamber concert programme will be completed by two string quartets, one penned by the composer and teacher František Gregor Emmert, whose classes Lenka Nota attended; the second by Bohuslav Martinů and dedicated to Vítězslava Kaprálová.

We mark Jan Novák's 100th birthday with an evening which, in the spirit of his legacy, introduces new pieces by the composer Daniel Šimek and the pianist Anton Marko.

The concluding concert of our *New World* develops into a symphonic dimension. A student symphony orchestra, Nové Město Philharmonic, comes to us not from the New World, but from a New Town – Nové Město nad Metují – to commemorate Antonín Dvořák's 180th birthday.

All of those and many other artists will take us on an unforgettable trip through the *New World*, a journey first taking the tiniest baby steps, then tread-ing lightly and romantically, and ultimately running self-assuredly. Please join us on this adventure!

Katarína Kandriková, Eliška Kratěnová and Ema Tresová

AUTENTICKÉ PROHLÍDKY

- * KRÁLOVO POLE
- * PRVOREPUBLIKOVÉ BRNO S DĚTMI
- * ZA VŠÍM HLEDEJ ŽENU A DALŠÍCH 20 PROHLÍDEK

LOKÁLNÍ PRŮVODCI
S CITEM PRO BRNO

Více informací o prohlídkách
na www.gotobrna.cz/akcetic
a v informačních centrech
TIC BRNO.

ZÁŘÍ-LISTOPAD 2021
VSTUPNÉ
200 / 120 / 60 Kč

PODZIM V BRNĚ

TIC BRNO ↑

GO TO BRNO

TIC BRNO, p.o. finančně podporuje
statutární město Brno.

B | R | N | O

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno, příspěvkovou organizaci

B | R | N | O

Filharmonii Brno a festival finančně a mediálně podporují

MINISTERSTVO
KULTURY

Česká televize

Za spolupráci děkujeme

NdB

Národní
divadlo
Brno

J A M U
J A M U

Hudební fakulta

MUNI

Scala
univerzitní
kino

Vydala / Published by: **Filharmonie Brno**

Texty / Texts by: **Katarína Kandriková, Eliška Kratěnová, Ema Tresová**

Foto / Photos by: **archiv Filharmonie Brno (není-li uvedeno jinak)**

Filharmonie Brno Archive (unless otherwise stated)

Grafický návrh / Design by: **Studio David Geč s.r.o.**

Grafická úprava, sazba, produkce / Typesetting by: **Petr Tejkal Design**

Náklad 150 ks / Print run: 150 copies

Redakční uzávěrka / Information correct as of: **20. září 2021 / 20 September 2021**

Filharmonie Brno, příspěvková organizace / contributory organisation

MHFB Moravský podzim / BIMF Moravian Autumn

Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, Česká republika / Czech Republic

lucie.snajdrova@filharmonie-brno.cz

www.filharmonie-brno.cz www.moravsky-podzim.cz

+420 539 092 801

+420 539 092 839 manažerka festivalu / festival manager

+420 539 092 811 prodej vstupenek / ticket office

Změna programu vyhrazena! / Programmes are subject to change!

Děkujeme za podporu

Dopravní podnik města Brna a.s.

• • • •

**Filharmonie
Brno Philharmonic**

www.moravsky-podzim.cz